REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina a 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 64 Braşov, Joi 20 Martie 2 Aprilie. 1908.

Kossuth decorat cu ordin austriac.

Pe când în camera ungară se desfăşură, contra proiectului de revizuire a regulamentului, o opoziţiune ciudată, cum nu s'a mai văzut, din partea independiştilor malcontenţi şi a deputaţilor naţionalişti, cari merg alături, paralel în combaterea amintitului proiect, până a face obstrucţiune technică, fără ca să esiste între aceste două grupuri o alianţă şi o comuniune de nizuinţe, fie şi numai parţială, pe atunci foaia oficială aduce un comunicat, care va produce senzaţie în mijlocul masselor a egătorilor maghiari. Până acuma oamenii erau ademeniţi cu vorba, că Kossuth, deşi e ministru, tot Kossuth şi purtătorul steagului independist a rămas, şi nimic nu se poate lipi de el ce ar face să nu mai fie cel ce a fost.

Acest comunicat oficial spune că ministrului de comerciu Kossuth Majestatea Sa, drept recunoştinţă pentru încheierea pactului economic austro-ungar, i-a conferit marea cruce a ordinului Leopoldin. Afar de aceasta au mai fost dinstinşi şi ministrul de agricultură Daranyi şi secretarii de stat cari au conlucrat la încheierea pactului.

Indată după încheierea acestui pact s'a fost lansat vestea, că Kossuth va fi decorat cu amintitul ordin. Foaia lui Lengyel a făcut multă vreme mare sgomot asupra cazului. In urmă, dupăce au vorbit şi alte foi de aceasta, s'a fost acreditat părerea pentru naivii din provincie, că nu se va alege nimic din aceasta distincţiune, fiindcă Kossuth ar fi intervenit însuşi pentru a face să fie cruţat cu asemeni decoraţii.

Se făcu câtva timp tăcere, ear acum iată că ese epurele din tufă. Decoraţia sboară dela palatul din Viena şi se opreşte şi se anină drept pe pieptul lui Francisc Kossuth. Ce să facă fiul marelui exdictator, s'o refuze, bunăoară cum se ştie c'a refuzat'o fericitul Avram Iancu? Alte vremuri, alţi oameni!

„Clasică distincţiune!" — esclamă „Pesti Hirlap". — „Pactul serveşte *interese austriace*, de aceea regele distinge „meritele" c'o *decoraţie austriacă*. Neplăcut este în tot lucrul numai că şi fiul lui Ludovic Kossuth s'a împărtăşit din această distincţiune. Aceasta detrage puţin din insufleţirea „cultului lui Kossuth". Atâta e tot. Incolo organul lui Banffy, care a fost mult timp mareşal al curţii, cumpăneşte prejudiţiile cu realitatea şi găseşte că micşorarea şi condamnarea decoraţiilor şi a titlurilor nu izvoreşte decât din invidiă; fiind-că iată cum judecă lucrul — şi în acest punct îl judecă bine — foaia numită:

„Adevărul este în genere — zice „P. Hirlap" — că'n Ungaria fie-care defaimă distincţiunile regale numai până când el însuşi n'a căpătat din ele, dar, vorbind pe faţă, oamenilor le ard călcâele după distincţiuni. In Ungaria democraţia nu e decât o minciună. Numai democraţi de silă există în Ungaria. Noi suntem aceia, noi cari trăim cum să zice după mintea sau diploma noastră, apoi Jidovii săraci şi micii industriaşi — Şi jidovul şi comerciantul şi industriaşul, îndată ce are bani îşi câştigă distincţiune regească şi devine aristocrat. E dar lucru de râs ca noi să defăimăm distincţiunile regale, decoraţiile, diplomele nobilitare şi titlurile de baron"....

Credem şi noi că decoraţia ce-a primit'o Kossuth va da prilej a se face multe glume pe conta lui şi că foile umoristice se vor folosi de ocaziune de a-l prezenta în costumul prescris pentru cei ce posede ordinul Leopoldin Nu e nebazată nici afirmarea ziarului „Pesti Hirlap", că ordinul Leopoldin e potrivit personalităţii lui Kossuth, „conducătorul poporului" care s'a pronunţat ca cel mai îngâmfat aristocrat al Ungariei, la care a străbate e mai greu unui alegător sau honved 48-ist, decât la regele. Ba când are bani, Kossuth nu are numai allure aristocratice, ci ifos de guvernor şi de principe.

Foaia lui Lengyel fireşte a şi început să esploateze contra lui Kossuth ordinul Leopoldin, care i-s'a conferit printr'un autograf al împăratului, ce se începe cu cuvintele: „Iubite Kossuth".

Ziarul lui Banffy însă crede, ba constată chiar de pe acum, că nici acel ordin austriac nu va micşora în sânul poporului maghiar cultul lui Kossuth, deoarece şi ţăranul maghiar e de-o cugetare atât de servilă, încât vede în Francisc Kossuth pe moştenitorul de tron născut al lui Ludovic Kossuth.

Intr'aceea Kossuth îşi gândeşte puteţi voi striga şi râde cât ve-ţi voi, căci după ce voi asigura pentru timp foarte îndelungat, dacă nu pentru vecie, partidului independist puterea şi guvernarea în ţară, care nu se poate fără a se închina regelui şi ai primi decoraţiile, voi fi eu acela care va râde.

Poate însă să se înşele fiul lui Ludovic Kossuth şi în aceasta privinţă, cum s'a înşelat nu numai odată în altele. Atunci ce se va alege din odysea tatălui său?

La jubileul „Gazetei".

Cluj, 12 Martie. — Implinit'ai bătrână Gazetă, 3 sferturi de veac, — eluptând şi apărând drepturile, limba şi legea unui popor mult încercat, — ca recunoştinţă — astăzi 12 milioane de Români privesc la Tine „Gazetă"!, se închină Ţie, Te admiră şi Te preamăresc, şi cu fală şi mândrie naţională serbează jubileul de şeapte decenii, a celui mai naţional şi mai credincios ziar al neamului românesc, a „Gazetei Transilvaniei". Fii preamărită iubita noastră „Gazetă" din neam, în neamul românesc. Cu evlavie şi respect mă închin umbrei, întemeietorilor „Gazetei". Datoresc cu stimă şi profund respect actualului şef al „Gazetei", Dr. Aurel Mureşianu, căruia din inimă îi doresc multă sănătate, zile bune şi viaţă îndelungată, ca să poată conduce destinele „Gazetei" încă mulţi-mulţi ani! Trăiască Dr. Aurel Mureşianu! Trăiască scumpa noastră „Gazeta Transilvaniei" la mulţi ani!

Ioan Maior,
administr. domeniilor metropolitane.

Şiomfalău, 13 Martie.

„Pre cât este de o mare însămnătate, ca Press'a să-şi aibă „un trecut mare glorios, la care să „poată reprivi cu fală: pre atât „este de a se glorifica o Naţiune, „— care arătând interes şi luând „act de faptele şi luptele petrecute „cu condeiul de ziarist — ştie să „serbeze şi apoteoseze pe bărbaţii „de fapte şi de lupte ziaristice!!...

Primeşte, „Gazetă", şi de la mine, ca şi dela alţi fraţi, salutul meu de felicitare la jubileul aniversar cu plinirea de 70 de ani!..

Omagiu de devotament şi respect sacru, Ţie, — Anală românească, care 70 de ani ai vorbit c'un popor de 12 milioane în numele Dreptăţii şi al Libertăţii; — şi care popor năsdrăvan şi mereu june, la vârsta Ta de 70 de ani, te salută în numele Dreptăţii şi al Libertăţii!

Vale et Salve in dulci jubilo!

Plecat, cu inimă românească:
S. P. Simonu.

Răteag, 17 (30) Martie. — „Gazeta" a fost pentru neamul românesc facla, care a luminat calea prin întunerecul neştiinţei şi neorientărei. Ea a fost trâmbiţa de deşteptare, din somn şi nepăsare, la conştiinţa de sine. Ea a fost turn de veghie a drepturilor naţionale, a idealurilor şi aspiraţiunilor poporului nostru. Ea a fost stremurul pornirilor bune şi sbiciuitoarea năravurilor rele şi a caracterelor slabe. Ea a fost încurajatoarea celor buni ai neamului şi veştejitoarea celor răi. Ea a fost, c'un cuvânt, conducătoarea neşovăitoare a naţiunei române pe calea progresului.

La jubileul de 70 ani împliniţi ai carierei sale, vin şi eu şi o felicit, dorindu-i viaţă îndelungată, cu asemenea statornicie şi cinste şi urându-i dela Dumnezeu, ei şi neamului românesc, şi zile mai fericite şi laurii învingerei.

Iară Domniei Tale domnule director şi domnilor colaboratori la redactarea şi edarea foaiei, Vă doresc sănătate şi ţăria de a putea munci mai departe, spre fericirea neamului nostru cu deviza: *Per aspera ad astra!*

Ioan Sonea,
preot.

Salutul pressei române.

„Ţara Oltului", ziar săptămânal, social-economic, ce apare în Făgăraş în anul II-lea, scrie „La aniversarea Gazetei" între altele:

In decursul celor 70 de ani, jubilanta »Gazetă« a purtat stindardul intereselor neamului nostru, cu cea mai mare vrednicie, cu cea mai vânjoasă bărbăţie, şi mai deamnă imparţialitate şi independenţă. In multe rânduri a trebuit să taie, cum se zice, în carne vie, să se pună în luptă cu unii si cu alţii chiar de ai noştri, pentru adevăratele interese ale neamului, şi pentru realizarea principiilor ce le urmărea. Dar totdeauna cu calmitate, fără patimă şi cu un bogat arsenal de consideraţiuni şi motive, cari la urma urmelor se validitau şi erau aprobate în largi cercuri. A prestat multe jertfe, a îndurat multe experienţe amare, a învins multe greutăţi, dar iată-o singura dintre toate foile româneşti eşită cu onoare şi cu glorie la limanul a 70 de ani de existenţă. In jurul său şi pe urma sa, s'au ridicat, în multe părţi, multe surori, cari mai modeste, cari mai geloase de gloria ei, dar cele mai multe, după o existenţă mai lungă sau mai scurtă, mai modestă sau mai glorioasă, şi-au trăit traiul şi au dispărut. Jubilanta »Gazetă« însă a rămas spre a-şi urma calea bine marcată, şi spre a dovedi multora, că chiar şi în chestii de gazetărie, mulţimea moaşelor periclitează existenţa fătului.

Actualul director şi proprietar al »Gazetei Transilvaniei« care de 30 de ani conduce cu atâta tact şi cu atâta devotament acest ziar, d-l Dr. Aurel Mureşianu, fiul lui Iacob Mureşianu şi nepotul nemuritorului poet şi »profet al vremurilor« Andreiu Mureşianu, poate fi mândru şi deplin mângâiat, la data acestei aniversări. Căci aniversarea »Gazetei« este o serbare a Românilor de pretutindenea şi din toate unghiurile. Din toate colţurile petecului de pământ, unde numai bate o inimă românească, dela particulari dela societăţi, dela redacţiuni îi curg numeroase şi călduroase felicitări şi urări pentru trecutul său strălucit.

Ca o sorioară mai mică şi cea mai modestă dintre ale ei numeroase surori din ziua de azi, ne încumetăm şi noi a ne strecura alăturea cu toţi cei ce se îmbulzesc, să felicite pe veteranul director şi proprietar, Dr. Aurel Mnreşianu, dorindu-i, din incidentul aniversărei de 70 de ani de existenţă a »Gazetei« jubilante, încă mulţi ani de energie şi viaţă, spre a continua munca rodnică pentru binele şi luminarea neamului nostru.

Declaraţiile cancelarului Buelow. După ştirile date de către ziarul »Politische Correspondenz«, prinţul de Buelow şi-a exprimat marea sa satisfacţiune asupra audienţei sale la Maj. Sa Monarchul şi la archiducele Francisc Ferdinand şi despre întrevederea sa cu baronul de Aehrenthal, precum şi despre întreaga sa vizită în Viena. Prinţul de Buelow a plecat din Viena Luni seara.

Intr'un interview acordat unui redactor dela »Neue Freie Presse«, Buelow a declarat că în întrevederea sa cu bar. Aehrenthal au fost discutate amănunţit toate cestiunile pendente şi *că s'a constatat un deplin acord în toate punctele cele mai principale*, de oare-ce politica celor două imperii priveşte menţinerea păcii ca unul dintre cele mai principale scopuri ale sale, iar menţinerea acordului între Puteri ca cel mai sigur mijloc de a atinge acest scop.

Proiectul de reforme rusesc în Macedonia. Se lucrează cu toată stăruinţa la acest proiect din partea guvernului rusesc. Tuturor cabinetelor europene li s'au comunicat proiectele ruseşti din cestiune. Principiile fundamentale relative la proiectele din cestiune le vor încuviinţa toate puterile europene după cum ne vine ştirea din diferitele capitale. Este de notat, că guvernul austro-ungar, căruia i se comunicase mai întâiu proiectele s'a declarat că consimte cu proiectele ruseşti în punctele sale fundamentale. In Berlin se vor aprecia în mod favorabil proiectele ruseşti — iară Franţa de sigur va încuviinţa propunerile aliatei sale.

Ce e drept propunerile Rusiei au fost încuviinţate numai din partea unei singure puteri — adecă din partea Italiei. Ambasadorul rusesc din Roma a transpus eri deja (30 Martie n.) nota rusească guvernului italian şi îndată i s'a şi dat răspunsul cumcă Italia încuviinţează în întregimea lor proiectele Rusiei. »Tribuna«

ziar din Roma, zice, că proiectele Rusiei corespund întru toate programului guvernului italian. (Conform acestui program guvernul italian nu este nici decum învoit, ca Balcanul să se monopoliseze, de nici o putere mare europeană.)

Tot »Tribuna« dă să se înțeleagă, că mai înainte de a se prezenta nota rusească din cestiune guvernului italian, au premers între Roma și Petersburg pertractări amicabile diplomatice!

Obstruarea proiectului revizuirei.

Desbaterea specială a proiectului revizuirei regulamentului camerei s'a început în semnul obstrucției. Din ziua de 26 Martie n. începând, când s'a pornit această desbatere și până în ședința de eri s'au propus peste 100 amendamente la articolul prim al proiectului Nagy, de către deputații naționaliști și disidenți și n'au ajuns să vorbească la acest articol nici măcar jumătate din deputații opoziționali.

Nu-i mirare, dacă președinții dietei au devenit nervoși. Nu e ședință, în care președintele dietei să nu detragă unuia sau altuia dintre deputați cuvântul pe motive șubrede. Această procedare ilegală în loc să intimideze pe deputați a produs însă chiar efectul contrar, căci fie-care detragere de cuvânt avea de urmare o ploaie de cuvântări în cestiuni de regulament, cari provocau alte detrageri de cuvânt. Dacă mai adaugăm la aceste și tactica opoziției, de a cere votări nominale și constatarea capabilităței dietei, de a aduce hotărâri valide, putem spune că obstrucția în dieta ungară e în floare. Președintele Justh a și declarat eri în culoarele camerei, că, continuând obstrucția, se vor ținea ședințe și în săptămâna patimilor.

Dintre numeroasele amendamente presentate până acum de deputații naționaliști, reținem următoarele: Dep. *Lucaciu*, care a presentat 6 amendamente, a propus înainte de toate ca să se aleagă o comisie de 25 membri, cari să revizuiască proiectul din punct de vedere limbistic și stilar, căci e o rușine să se prezinte camerei un proiect scris într'o limbă ungurească atât de proastă. Ca o singură pildă a adus fraza pocită »*eloszlatja az ülést*« în loc de »feliigeszti« sau »feloszlatja«.

Dep. naționalist slovac *Ivanka* a presentat 17 amendamente. Inainte de toate a propus ca nu 150 deputați ci 250 să poată cere discuția de urgență a unei cestiuni. A mai propus ca în casul când s'ar hotărî desbaterea de urgență a unei cestiuni, numele deputaților, cari cer urgența, să se afișeze în toate cercurile electorale. Un alt amendament e ca numai în săptămâna a doua a discuției să se poată cere discuția de urgență și prelungirea ședințelor.

Dep. *Skicsak* a propus între altele ca în decursul discuțiilor de urgență fiecare deputat e dator să fie de față. In cas când n'ar fi de față, să-și piardă diurnele, iar președintele să fie îndatorat să controleze mereu lista celor de față și să aducă la cunoștința cercului electoral prin afișe absența deputaților.

Dep. *Vlad* a presentat 8 amendamente. Intre altele a propus ca urgența să se declare numai, dacă va întruni cel puțin 150 de voturi și să nu se poată cere decât la 15 zile după-ce camera a întrat în discuția unei cestiuni. A mai propus ca la cestiunea urgenței să poată lua cuvântul cel puțin câte un representant al tuturor partidelor politice din cameră, fie acest partid ori cât de neînsemnat.

Contra trusturilor arendășești.

In ședința de Luni a camerei române ministrul de justiție Toma *Stelian* a depus proiectul de lege contra trusturilor arendășești.

Iată textul acestui important proiect de lege:

Art. 1. Nimeni nu poate singur sau în asociațiune cu alții, direct sau sub orice formă sau denumire prin rude prepuse sau persoane interpuse, lua în arendă sau în exploatare ca arendaș decât o moșie oricare i-ar fi întinderea, sau cel mult două moșii, a căror întindere însă împreună să nu fie mai mare de 4000 hectare.

Art. 2. Orice contract de arendare, sau orice act sau convențiune sub orice denumire, ascunzând un contract de arendare, care ar trece peste aceasta mărginire, este în întregime nul și de nul efect. Nulitatea e de ordine publică, ea va fi invocată și de ministerul public. Autoritățile publice nu vor da nici un curs unor asemenea acte nule. Contra-înscrisurile nu fac nici o dovadă în justiție în asemenea materie.

Art. 3. Cel ce va contraveni în orice mod, precum și cel ce își va da serviciul său și va împrumuta numele pentru a se eluda această prohibițiune, se vor pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la un an și cu amendă egală cu a patra parte din arenda anuală prevăzută în actele sau convențiunile anulate și se vor condamna dacă va fi loc la daunele interese cuvenite proprietarilor de buna credință, cu cari erau încheiate acele convențiuni.

Art. 4. Contractele de arendare cu dată certă și în executare la punerea în aplicațiune a legei, cari ar depăși mărginirea cuprinsă în ea, se vor respecta până la 23 Aprilie 1910 sau până la expirarea lor, dacă ea ar avea loc înainte de această epocă.

Art. 5 In cazul în care va fi loc a se desființa aplicațiunea acestei legi, la unele contracte de arendare, alegerea contractelor de desființat ar aparține arendașului. Pentru aceasta arendașul e dator ca în termen de cel mult 2 luni de zile dela publicarea legei, să încunoștințeze prin mijlocirea portăreilor pe proprietarii respectivi, despre hotărârea lui de a desființa contractele de arendare. Arendașul rămâne răspunzător față de proprietari de toate pagubele ce li s'ar pricinui prin lipsa sau întârziere a încunoștiințării.

Art. 6. Proprietarii de moșii ale căror contracte de arendare vor fi desfințate prin aplicațiunea legei de față, vor plăti arendașilor pentru acaratele și îmbunătățirile făcute de acesta pe moșii, o dreaptă despăgubire, calculată după valoarea îmbunătățirilor și după timpul ce-i mai rămânea a curge până la expirarea contractului de arendă.

Art. 7. Acțiunile pentru anularea actelor și contractelor contrare acestei legi, precum și neînțelegerile ce s'ar ivi în privința despăgubirilor, cerute de arendași conform art. 6, pentru acarete și îmbunătățiri, se vor judeca după regulele cuprinse în legea din 30 Martie 1903 asupra drepturilor proprietarilor, rezultând din contractele de arendare.

Dela societatea geografică română.

— Trei conferențe. —

București, 17 Martie v. 1908.

Sâmbătă s'a deschis sub președinția principelui moștenitor al României Ferdinand, sesiunea ordinară a societății geografice române. S'a citit mai întâiu sumarul asupra activității societății în anul expirat.

Din acest raport rezultă că societatea după mai mulți ani de muncă rodnică a dat până acum: Dicționarul României, al Basarabiei, al Bucovinei și se va ocupa și cu dicționarul Transilvaniei, cu care a fost însărcinat dl profesor Mazăre din Iași, și mai are o mulțime de alte lucrări însemnate de făcut.

A urmat apoi conferința d-lui *Tocilescu*, relativă la »Studii istorico-archeologice asupra României și Dobrogei și a d-lui *Burada* despre călătoria d-sale dela Constanța la Ierusalim.

Dl Tocilescu își începe conferința spunând că statul trebue să se bazeze pe *pământ*. Pentru că prin pământ trăește, pe el se imprimă și cresc naționalitățile. Intrând în subiectul conferinței, arată că în România și Dobrogea s'au găsit obiecte anterioare perioadei de înflorire Greco-Română. Aci și mai ales în Dobrogea s'au găsit obiecte din epoca de bronz cu 3000 ani a. C. Așa în satul Hinog, în orașele Asciopolis, Turnu-Severin, s'au găsit monede și obiecte cari după inscripțiile de pe ele ar fi foarte vechi. Orașele noi s'au clădit pe ruinele celor vechi, ca Câmpulungul. Ploeștii.

Conferențiarul examinează drumurile cari traversează țara Românească și pe unde Traian și Decebal și-au codus armatele. La Apulum, capitala Daciei, duceau 2 drumuri, unul prin Serbia și altul pela noi prin pasul Turnu Roșu. Venind la toponomie zice că aproape toate numirile de orașe și apele noastre sunt romane și că numirea s'a păstrat până astăzi ca: Caracala, Maris, Aluta, Samos, că cele terminate în oca și dava sunt dace, ca Napica, Buridava etc. Prin urmare este greșită teoria că n'ar fi existat continuitate de ocupație romană în aceste locuri cari vecinic au fost locuite, căci altfel nu s'ar fi putut păstra numele localităților.

Dobrogea era de asemenea populată aci înfloriau orașele Tomis (căutata Calatis Mangalia) și dintr'o inscripție găsită pe moșia d-lui Costinescu, se vede că era o ceartă între aceste orașe ale căror moșii se învecinau. De asemenea la Spancioc s'a găsit o amforă, care este foarte veche și care se vede că este adusă din Hios, cu vin pentru coloniști greci în secolul 3

Sarcofagul la Barboși, care se vede expus în sala Senatului, este interesant căci pe el este imprimat un semn ascuns al creștinizmului, și cu cerneală roșie tot la creștini referitor. Mai departe se constată că Dobrogea e brăzdată de 3 valuri cari duc toate la Constanța.

Al doilea conferențiar dl *Burada* descrie impresiile ce i le-a făcut călătoria din Constantinopol în Siria și Ierusalim. Din Constantinopol declară că la Beirut unde a văzut cele mai frumoase ținuturi din lume. Prin niște locuri foarte periculoase a mers la Damasc. Descrie amănunțit toate vederile și convorbirile avute cu diferiți călugări în parte români. Din Bairut plecă la Ierusalim; aci vizită toate locurile sfinte, unde Mântuitorul a suferit și care sunt așa de scumpe nouă creștinilor; a văzut: Sf. Mormânt, Golgota, Muntele Maslinilor, Lacul oilor, Spitalul de ochi și de leproși, cari întrec în multe părți pe cele din Europa.

Aci în Ierusalim a fost însoțit de călugări români, căci sunt și călugări români pe lângă acei greci, cari sunt în majoritate, deoarece Romanii n'au acolo biserici, și prin urmare preoții români servesc la cele grecești.

Din Ierusalim prin locuri stâncoase, pe asini au vizitat mânăstirea Sf. Sava, construită de un pustnic, care a postit stând 4 ani într'o peșteră și care a clădit în urmă pe vârful unui deal având 342 scări. In vârful turnului sunt două chilii, una pentru călugări, alta unde este o bibliotecă. După multe căutări a dat peste o bibliotecă română lângă cele grecești și germane. Biblia lui Stefan Cantacuzino, biblia din 1817, Teoreticon 1823, Psaltirea 1838 Se zice că a fost o bibliotecă mare, dar că s'a transportat la Constantinopol.

Descrie în fine viața ascetică a călugărilor.

A doua ședință a soc. Geografice a avut loc Duminecă seara la 8 jum. tot sub președinția A S. R. Principelui Ferdinand. A vorbit d. căpitan S. *Pleniceanu* despre statul Congo. Ca un bun cunoscător al acestui stat, descrie cum a pătruns civilizația aici. O întreagă rețea de căi ferate și șosele străbat ținutul Congo, în locul drumurilor și potecilor nepracticabile. Anexarea Congoului la statul belgian va avea mare însemnătate economică atat pentru Belgia, cât și pentru Congo.

D-l *Hurmuzescu* a ținut o importantă conferință asupra: substanțelor radioactive, distribuirea și formarea lor în coaja globului terestru.

Radium, spune d. Hurmuzescu, a fost prin descoperirea sa un adevărat eveniment pentru omenire. Dotat cu o putere de iradiere a luminei, el se resfrânge chiar și prin corpurile opace și iată una din calitățile sale, care îl pun în fruntea tuturor corpurilor chimice prin întrebuințarea sa, fie în domeniul experiențelor de laborator, fie prin proprietățile sale terapeutice în domeniul experienței medicale.

Răspândit în toate corpurile, radium e un corp universal. El are proprietatea de a se transforma în diferiți compuși, până când la urmă rămâne plumb ordinar. Această proprietate de a se transforma în diferiți compuși, a făcut pe unii filosofi materialiști să se întrebe dacă radioactivitatea n'ar fi o proprietate generală a materiei. Cum puterea sa radioactivă se găsește și în straturile adânci ale pământului, în apele minerale, în produsele solului, cărbuni, petroleu, el pare a fi motorul întregei emanațiuni calorifice a pământului. De o putere colosală de iradițiunea calorică, el desvoltă aproape 130 de calorii, de gram. Poincarré a dedus de aci această observație foarte ingenioasă: »Dacă soarele mai are până la răcire 500 milioane de ani, ei bine, un centimetru cub de radiu ar fi suficient astrului acesta, ca să mai dea căldura, pe care o dă astăzi, încă vre-o câte-va sute de milioane de ani«.

Deși e atât de universal, radium e însă greu de obținut în stare de puritate și se extrage cu greutăți colosale din niște mine situate lângă Karlsbad. Pentru a se extrage 3 miligrame au trebuit aproape 50.000 de mărci, un miligram costa 400 de lei și numai Rotschild și-a permis luxul a-și cumpăra 7 centigrame.

D. dr. Hurmuzescu s'a oprit în conferința d-sale de asemeni, asupra radioactivitățel petrolurilor române, asupra cărora a făcut studii complecte și unice în această direcție.

Ședințele societății continuă.

ȘTIRILE ZILEI.

— 19 Martie v.

Fundațiunea »Gojdu«. După rapoartele epitropiei prezentate în una din ședințele trecute a reprezentanței fundațiunei, averea fundațională se urcă la cifra de 7 milioane 100 mii coroane; venitul anului 1907 a fost de trei sute mii coroane. din care sumă a treia parte, conform literilor fundaționale, se va distribui în formă de stipendii tinerilor lipsiți, cari își fac studiile la școalele medii și superioare din țară.

Decorațiuni și distincțiuni In legătură cu audiența de Duminecă a prim-ministrului Wekerle s'au resolvat și câteva decorațiuni și distincțiuni acordate unor bărbați de stat maghiari și austriaci pentru meritele câștigate la încheierea pactului economic. Aceste distincțiuni vor apare în n-rul de azi al monitorului oficial. Ministrul de comerciu Francisc *Kossuth* a fost decorat cu marea cruce a ordinului Leopoldin, adresându-i monarchul totdeodată și un autograf prea înalt. Ministrului *Daranyi* i-se mulțumește tot printr'un autograf prea înalt pentru zelul pus la încheierea pactului. Secretarii de stat Alexandru *Popovici* și Iosef *Szterenyi* au fost numiți consilieri intimi. Consilierul de stat Bela *Mezőffy* a primit crucea de cavaler al ordinului Leopoldin. Consilierul ministerial Ioan *Ottlik* a fost numit secretar de stat. Tot din incidentul amintit ministrul de finanțe austriac *Korytowski* a fost decorat cu marea cruce a ordinului Leopoldin, iar ministrul *Derschatta* a primit un autograf de mulțămită.

Din Lugoș ne sosește trista veste, că notarul public regesc *Mihail Beșan*, a încetat din viață eri dimineață după un scurt dar greu morb în etate de 70 ani. Defunctul a jucat un mare rol în viața publică, a fost pe vremuri protonotar comitatens, jude de tablă, deputat dietal și a făcut parte ca membru fundator din »Asociațiune«, »Societatea pentru fond de teatru« și alte societăți culturale și bisericești românești. Inmormântarea va avea loc mâne, Joi.

Adresăm întristatei familii sincere condolențe.

Plecarea suveranilor Germaniei din Veneția. Impăratul și împărăteasa Germaniei au plecat Luni după amiazi pe bordul vasului »Hohenzollern«. Dânșii au fost aclamați și salutați prin salve de artilerie, uralele echipagiilor și aclamarea mulțimii. Vasele germane »Hamburg«, »Sleipnar« și vasul italian »Ferruccio« împreună cu patru alte vase au excortat pe »Hohenzollern«, care s'a îndreptat spre Siracusa. Timpul a fost admirabil.

Numire. D-l George *Noaghea*, redactorul responzabil al ziarului »Drapelul«, a fost numit profesor de matematică și fizică la institutul pedagogic din Caransebeș. In locul d-sale girează ca redactor responsabil, începând cu ziua de eri, ziarul »Drapelul« d-l Nicolae *Jugănaru*.

Germania și jubileul Maj. Sale monarchului. Se telegrafiază din München, că s'a hotărât ca 16 prinți germani în frunte cu împăratul Wilhelm să se ducă la Viena cu ocazia jubileului de 60 ani de domnie a împăratului Francisc Iosif. Vizita va avea un caracter pur familiar.

Complectarea armamentului armatei austro-ungare. Din Viena se anunță, că archiducele Leopold Salvator, în calitate de inspector general al artileriei austro-ungare, va face o călătorie la Essen pentru a vizita uzinele Krupp. Această vizită nu are de scop procurarea de noi tunuri, ci numai de a cumpăra munițiunile necesare tunurilor austro-ungare. Se va trimite la Essen și o comisiune de ofițeri, cari să studieze tirul cu nouile munițiuni. Dela Essen archiducele Salvator se va duce pentru câte o zi la Eisenach și Düsseldorf și va vizita fabricele de tunuri de acolo.

Cablul Constanța-Constantinopole. Se știe că în anul 1899 s'a încheiat între statul român și o societate streină o convențiune, pentru instalarea unui cablu submarin, care să lege Constanța direct cu Constantinopolul, operă de mare importanță, întru cât această linie era destinată să servească atâtea și atâtea interese, nu numai ale României, dar și ale altor țări ca Austro-Ungaria, Germania etc. In baza acestei convențiuni Statul român era obligat să contribue la plata anuităților, în cazul când încasările vor fi inferioare cheltuelilor și amortizărei capitalului, o sumă care nu trebuia să treacă peste 50.000. Lucrările s'au terminat și înaugurarea noului cablu s'a făcut acum doi ani și jumătate

la 26 Iulie 1806. Rezultatele însă au întrecut așteptările, deoarece chiar în primul an statul român n'a avut să plătească mai mult de 8944 lei. Anul acesta veniturile cablului au atins cifra de 173.918, care pe lângă că plătește cheltuelile și anuitățile, mai dau și un profit, de unde resultă, că România nu mai plătește de loc subvenția și profită și de gratuitatea telegramelor ales de stat.

Dansul »Marioara«. Alaltăeri Duminecă principesa Maria a României împreună cu mica principesă Maria și d-na Greceanu, doamna de onoare a principesei, au sosit la azilul »Elena Doamna« secția normală, unde au fost primite de d. ministru al cultelor și instrucțiunei publice, Spiru Haret, d-șoara Miller Verghi, directoarea școalei, d-na subdirectoare, d-nii N. Bădescu si N. Velescu, maieștri de scrimă și gimnastică. In sală se aflau: d. Theodoru, secretarul general al ministrului instrucțiunei publice, d Sihleanu, inspectorul general al învățământului secundar și superior cu doamna, d-ra Teodorescu directoarea azilului Elena Doamna, secția profesională, precum și doamnele profesoare ale ambelor școli, d. Ghimpețeanu profesor de muzică, compozitorul muzicei acestui dans, și alte persoane invitate de d-ra Miller.

La intrarea principesei în sala de recepțiune, corul școalei compus din 100 eleve, sub conducerea maiestrului de muzică, G. Ștefănescu, a cântat »Imnul regal«; după aceea d. N. St. Velescu a oferit principesei Maria notele dansului împreună cu explicația figurilor, cari au fost legate într'un frumos text în moir bleu, după care d. Velescu a început executarea dansului cu elevele claselor superioare, cari erau îmbrăcate în costum național. Orchestra era compusă din 12 eleve ale școalei, cari au ex cutat muzica la viori și piane sub conducerea d-lui maestru G. Dinicu. După terminarea dansului principesa a invitat pe d. Velescu să repete dansul, care i-a făcut o frumoasă impresie atât prin frumsețea mișcărilor cât și prin executarea corectă a lui. Principesa a mulțumit d-lui Velescu pentru inovatiunea acestui dans național și de salon. La plecare d. ministru a mulțumit d-lor Velescu și Ghimpețeanu pentru fumoasa idee, ce au avut în alcătuirea și compunerea muzicei acestui dans

Pentru masa studenților români din Brașov a dăruit d-l Ioan *Vătășan* director școlar i. p. din incidentul morii soției sale Iudita n. Brănduș în loc de cunună peritoare suma de 20 cor.

— Primească piosul donator cele mai călduroase mulțămite. — *Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov.*

Trasarea liniei ferate Sandciac. Lucrările de trasament ale liniei ferate Sandciac se vor începe pe la mijlocul lui Aprilie. La Viena vine știrea din Constantinopol, că Sultanul a și subscris iradeaua privitoare la aceasta afacere. Lucrările le va conduce o comisiune austro-ungară împreună cu comisiunea turcească numită de Sultan. In comisiunea austro-ungară vor figura doi austriaci și doi unguri, iară în cea turcească doi militari și doi membri technici. La aceste comisiuni se vor atașa din corpul inginerilor, cari sunt în serviciul căilor ferate orientale, un stat major de ingineri.

Amnestia în Franța. Camera franceză a discutat Luni proiectul de amnestie, pe care l'a adoptat prin ridicare de mâni, cu o mare majoritate. Art. 1. amnestiază faptele relative la criza viticolă din sud, afară de fraude. Asupra art. 2., care amnestiază delictele, precum și greva repausului săptămânal, Clémenceau a declarat că funcționarii revoltați, precum și antimilitariștii, nu vor beneficia de această măsură, deoarece aceasta nu va face să înceteze campania antipatriotică. Un amendament al deputatului Sembat, tinzând la amnestiarea antimilitariștilor, a fost respins prin 460 voturi contra 73. Un amendament, tinzând la amnestiarea delictelor de difamațiune în genere, a fost adoptat prin 343 de voturi, contra 235.

Revoltă în marina rusă. Ministrul de interne al Rusiei a primit din Sebastopol o telegramă cifrată, în care i se anunță descoperirea unei revolte între marinarii de pe vapoarele de războiu din Marea neagră. O parte din capii conspirațiunii au fost arestați. Conspiratorii aveau următorul plan: Marinarii să arunce în mare pe ofițeri și apoi să bombardeze orașul Sebastopol. Ei organizaseră și o revoltă între trupele de uscat din Sebastopol și proiectaseră să dea foc orașului.— Din Wladiwostok se anunță de asemenea că s'ar fi ivit un început de revoltă și că revoluționarii au cerut ajutorul Japoniei.

Soarta unui deputat rus. La tramvayul din Petersburg se află ca conductor Lherasimov, deputat din prima dumă. El muncește 11 ore pe zi și primește o leafă de 72 ruble pe lună. El a stat trei luni la închisoare și a fost pus apoi în libertate, findcă nu s'a putut formula nici o acuzare contra lui. El s'a văzut silit, în urma persecuțiunilor administrației, să-și părăsească casa și să vie la Petersburg, unde a primit postul de conductor de tramvay. ca să nu moară de foame.

Explozie într'o mină. Din Newyork se anunță, că în mina de cărbuni »Union Pacifique« s'a produs o puternică explozie, care n'a făcut decât două victime. In momentul însă când o echipă de salvare compusă din 70 persoane, se pregătea să vie în ajutorul nenorociților mineri, se produse o nouă explozie. Intreaga echipă a fost înmormântată sub dărâmături. Sunt temeri că nici unul nu va putea fi salvat.

Legea

Studii moscovite de *K. P. Pobedonoszew.*

Câte noțiuni vechi au devenit în timpul nostru încurcate și întunecate, câte nume vechi își perd sub ochii noștri însemnătatea sau sunt pe calea a și-o perde. Așa se schimbă și nu spre bine — noțiunea cuvântului »lege«. Legea este pe deoparte regula, pe de altă parte porunca și pe aceasta noțiune ca poruncă este întemeiat sensul moral al legii.

Ca basă rămân cele 10 porunci. Trebue să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta. Nu trebue să furi. — Nu trebue să omori. — Nu te lăsa în desfrânări. Independent de ceea-ce în noua limbă să numește sancțiune, independent de pedeapsa pentru transgresiune are porunca puterea, de a deștepta în om, pentru că aceasta o privește ca determinată de sus, deosebirea imperioasă între lumină și întunerec.

Și în aceea, nu însă în pedeapsa materială pentru transgresiune zace sancțiunea incontestabilă a legii, în aceea, că călcarea poruncei imediat să se caracteriseze în sufletul transgresorului prin conștiința sa.

De pedeapsa materială se poate scăpa, reconciliațiunea materială poate câteodată să fie prea puțin sau prea mult prețuită, să nimerească un nevinovat în urma imperfecțiunei judecății omenești; de pedeapsa internă însă nu este nimeni eliberat. Doctrina nouă și politica nouă a legislațiunei uită cu totul această însemnătate înaltă și adâncă a legei, ca regulă pentru activitatea externă ca regulator mechanic, din punct de vedere juridic a tuturor declarațiunilor de diferite specii a activităților omenești. Toată atențiunea este îndreptată asupra analisei și technicei întru legarea paragrafilor.

Nu trebue tras la îndoială că technica și analisa în această chestiune are o deosebită importanță; însă este logic, de a uita la completarea uneia sau alteia însemnătatea fundamentală a regulei legii?

Și ea nu este numai perdută, ci se merge până la negațiune.

Și așa grămădim noi o construcțiune nemărginită de legi, una peste alta, fără număr și măsură, ne exercităm neîncetat în descoperiri de reguli, forme și formule de diferite specii. Noi ridicăm aceasta zidire în numele libertății și al dreptului omului, însă sunt ajunse deja așa de departe, că omul nu se poate mișca în această împletitură a tuturor regulilor și legilor, cari în numele garanției, al libertății pretutindenea ne împedecă, ne amenință. Noi ne silim de a ne determina totul de a ne măsura totul și de a cumpăni — cu puteri omenești — formule nedurabile, necomplecte și adeseori înșelătoare.

Noi voim să eliberăm individul și să găsesc pretutindeni cazuri, unde nevinovatul mai adeseori cade decât vinovatul. In mijlocul unei mulțimi fără sfârșit de publicațiuni și reguli, de al căror sens chiar autorul și esecutorul să zăpăcește, primește ficțiunea cunoscută, că necunoștința legii nu scuză pe nimeni, o însemnătate monstră.

Omul simplu devine silit a cunoaște atât legea precum și de a se ruga pentru apărarea dreptului său și de a se apăra contra atacurilor și învinovățirilor, și astfel în mod fatal cade în mâna advocaților mechanicul jurat al mașinei dreptății, și trebue să plătească fiecare din pașii săi, fiecare mișcare a cestiunei sale în arena tribunalului, chiar a pedepsei.

Intr'aceea lațul monstru al legei să întinde tot mai departe, îngustândui-se firele sale și perfecționându-se pentru toarcere. Nu înzadar întrebuința deja în secolul al 16-lea renumitul Baco pentru acest laț bătrânul cuvânt profetic: »Lațuri vor împleti, zice profetul, și nici un laț nu e mai ruinător ca lațul legei, îndată ce numărul lor s'a înmulțit și cursul timpului i-s'a făcut fără folos — încetează legea de a fi lumina ce luminează drumul nostru și devine laț în care să prind picioarele noastre«.

Din secolul al 16-lea s'a împletit în continuu în patria lui Baco la acest laț, ce lui chiar în timpul acela îi părea imposibil și a ajuns o massă monstră.

Cantitatea fără măsură de acte parlamentare, ordinațiuni, deciziuni. a devenit ceva chaotic mare, chaotic nearmonic. Nu există cap, care ar fi în stare să despartă întâmplătorul de rămasul, supravețuitorul de producătorul, esențialul de neesențialul. Este ca și când întreaga massă de legi, ar fi pusă într'un grânar monstru, din care aceia care-l frequentează și știu găsi în el răspuns după trebuință, să caute ce le place lor.

Pe o astfel de stare a legii se razimă legislatura, se razimă întreaga activitate a organizațiunilor sociale și de stat. Dacă noțiunea dreptului încă nu s'a stins în conștiința poporului, atunci este aceasta esplicabil numai prin puterea tradițiunei, a obiceiului, a cunoștinței a dibăciei în guvernare și îndreptare, care s'a ținut în mod ereditar prin moștenirea în activitatea oficiilor și întocmirilor existente secoli dearândul. Există deci afară de lege, sau chiar cu ea legată o putere înțeleaptă și o voință înțeleaptă, care funcționează imperios la întrebuințarea legei și cărei toți cu știință i-se supun. Dacă se vorbește de respectul legii în Anglia — atunci cuvântul lege nu lămurește încă nimic. Puterea legei este ținută de fapt prin respectul înaintea puterii pe care o are în mână și prin încrederea în înțelepciunea ei, a artei și a științei ei. In Anglia este păzită condițiunea cea mai principală și absolut necesară, pentru susținerea ordinei de drept, nu superficial ci strâns. Marginile bine determinate ale oficiilor puse la aceia și cercurilor aparținătoare fiecăruia așa că nici una nu dubitează în tăria graniților competințelor lor de stat și inconștiența acelora poate deveni clătinătoare. Pe aceasta temelie lucrează oficiile nu numai prin literile legei, aruncându-se în mod slavic de frică înaintea responzabilității ci lucrează prin lege în întreaga sa responzabilitate, ca cu o putere morală, care își are izvorul în stat.

Insă acolo unde aceasta putere principală lipsește, unde nu există întocmiri servinde vechi dela un gen la altul ca depozit pentru aplicarea legilor, acolo înmulțirea și complicațiunea legilor de fapt dă naștere la un labirint, în care drumurile tuturor oameniior supuși legilor se zăpăcesc din lațul aruncat asupra lor nu există nici un drum de eșire. Legile devin lațuri nu numai pentru cetățeni, ci, — ce este mult mai însemnat chiar și pentru oficiile chemate la întrebuințarea legilor, îngustându-și prin o massă de prescripțiuni restrânse și contrazicătoare în libertatea resgândirii și a deciziunei, care este indispenzabilă oficiilor la o activitate înțeleaptă.

Dacă se descopere răutate sau siluire, dacă un vătămat este apărat, ordinea este restabilită și fiecărui să i-se spună al sau, atunci este necesitate de o activitate monstră a voinței, care este îndreptată la străduința după drept și a binelui comun. Dacă însă persoanele datoare au a o face să lovește la fiecare pas în chiar legea de persecuțiuni și formule artificiale, dacă la fiecare pas le amenință pericolul de a vătăma una sau alta din mulțimea de restrângeri trase lor în lege — dacă granițele oficiilor și administrațiunilor, cari în activitatea lor să ating, sunt încurcate chiar în lege prin mulțimea de prescripțiuni speciale, atunci să perde fiecare oficiu în nedicisiune și tocmai prin aceea devine slab, ce ar trebui să-i dea putere, prin lege și devine copleșit prin frica de responsabilitate în momentul acela în care nu frica ci conștiința datorințelor și al dreptului lor ar trebui să servească ca singurul impuls, ca singura conducere. Insemnătatea morală a legei să slăbește și să pierde în mulțimea paragrafilor de lege strânși prin activitatea întinsă a mașinei de legi și în fine primește legea în conștiința poporului chiar însemnătatea unei puteri externe copleșite fără baza explicabilă, care leagă și îngustează activitatea vieței poporului.

Trad. *G. Stinghe* prof.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 1 Aprilie. »Magyarország« de astăzi să plânge amar asupra naționalităților si a cetei lui Lengyel, cari fac atâta gălăgie contra revizuirei. Organul lui Hollo scrie între altele: »In ședința de eri a camerei, Lengyel Zoltan a făcut la un punct al proiectului de lege privitor la revizuire, 18 propuneri modificătoare. Mergând și mai departe în urma lui, în ședința de azi a camerei, deputatul naționalist slovac Milan *Hodzsa* a mers deja până a prezenta la proiectul de lege 182 de propuneri de acestea Dintre ai lui *Lengyel* au vorbit astăzi *Arpad Bozoky.* Dintre Slovaci Matei *Bella* și *Hodzsa.* Dintre Români Dr. Ștefan *Pop* și Dr. *Suciu.* Laolaltă le-a succes apoi să confiște cu vorbirile și propunerile lor întreaga ședință.

Printre altele Lengyelii înjură și blamează pe aceia, cari luptă pentru banca națională maghiară, pentru teritoriul vamal independent și pentru alte »nimicuri« de acestea. Dar tot ei să jură că ei și numai ei sunt adevărații independiști, cari proced în acelaș mod cu Românii și Slovacii contra națiunii maghiare Conducătorii acestora au ajuns deja să fie: Vlad, Hodza și Pop Cicio, de altă parte blamează pe Kossuth, Apponyi, și pe ceilalți independiști. Se poate zice că intreaga națiune se întoarce cu disgust de acești câți-va oameni turburați la creeri, cari bajocuresc într'atâta ființa lor maghiară și demnitatea camerei.

Cererea deputatului Hodza, ca propunerile sale modificătoare să fie tipărite și împărțite între deputați, a fost firește respinsă de majoritate.

Viena, 1 Aprilie. Evenimentul politic la ordinea zilei este declarația ministrului de justiție austriac Klein, în chestiunea tribunalelor cehe din Bohemia, declarație care era așteptată de multă vreme. Declarația ministrului de justiție austriac a produs o indignare atât de mare între cehi, în cât au părăsit cu toții sala. Deputații cehi consideră această declarație ca un ultimatum și spun că miniștrii lor nu mai pot rămâne în cameră. Ministrul justiției a declarat în discursul său, că ministerul justiției trebue să se ție de litera legei și că conform unui vechi uz, chestiunea limbelor aparține sferei de activitate a departamentului justiției. Ministrul se referă la împrejurările tribunalelor cehe, spunând că aceste tribunale au părăsit vechiul uz care se menține de 30 de ani. Chestiunea limbei cehe nu are numai o importanță politică ci și una economică și că răul nu va putea fi înlăturat de cât prin crearea unei legi noi.

Lemberg 1 Aprilie. Din Radom se comunică că în ultimul timp s'au săvârșit în acel oraș 11 atentate cărora le-au căzut victime căpitanul de jandarmi Mihailov, un sergent de jandarmi, 4 jandarmi și 5 polițiști secreți. Autoritățile din Radom au primit instrucții din Petersburg să procedeze cu cea mai mare severitate față de atentatori. In oraș garnisoana a fost întărită. Comunicația este aproape întreruptă.

Au fost arestate peste 500 de persoane, închisorile gem de deținuți. Parte din cei arestați au fost închisi în vagoane supraveghiate de soldați. Perchizițiile continuă fără întrerupere. Poliția a descoperit două depozite de arme și o tipografie secretă. In oraș domnește o panică de nedescris. Străzile sunt aproape goale și numeroase persoane s'au refugiat prin orașele de prin împrejurimi.

Berlin, 1 Aprilie. Din Limbach (Saxonia) se anunță că un omnibus-automobil pornit cu o viteză vertiginoasă a pătruns într'un restaurant zdrobind o fetiță de 12 ani de un zid al restaurantului. Mai multe persoane au fost rănite.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Aviz!

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public că **mi-am deschis**

Cancelaria advocațială
în Zernești (Zernest),

Strada principală, în apropiere de judecătoria cercuală. Cu stimă

Dr. Ilariu Hoadrea,
advocat.

112,1—6.)

Publicațiune.

Avem onoarea a aduce la cunoștința On. proprietari de case, că lucrăm conscienţios **Planuri și preliminare de spese** pentru

Canalizări la case și lucrările împreunate cu canalizarea,

în Biroul nostru tehnic, și **numai** în cazul când nu am fi însărcinați cu lucrările socotim 2% după suma preliminată.

Dăm garanție pentru executarea exactă a lucrărilor.

Anuntări se primesc în Biroul nostru:

Colțul Stradei negre Nr. 68
Telefon Nr. 124.
și Calea Gărei (Fabrik) Nr. 58/c.
Telefon Nr. 176.

Cu toată stima

Demeter Gärtner & Co.,
întreprindere ardelenească de Betonaj și Asphalt.

104,2—3,)

Vițe nobilitate

lifereazā **cu garanție, asortiment bogat** de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vițe nobilitate
de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaș [Ardeal].

Cereți Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țărei. Fiecare proprietar de vii se poate convinge, înainte de a comanda de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vre-o persoană cunoscută.

[3012,47—47.]

ANUNȚ.

Postul de comptabil al doilea la „PATRIA“ este vacant.

Reflectanții, cari posed calificație deplină și limbile română, germână și maghiară, să-și trimită cererile adjustate cu documentele necesare, — între cari și cel medical, — cel mult până în 20 Aprilie a. c. — Dorinta e: să se prezinte în persoană.

Salarul în anul prim este de 1600 coroane.

După definitivare pe lângă sasalarul acesta i-se acoardă și bani de cuartir 300 cor. anual și tantiemă, (care în anul acesta a fost 400 coroane.

Dacă alesul are praxă bună, definitivarea urmează în 1 Ianuare 1909.

Postul trebue ocupat în 1 Maiu 1908.

Blaș, 30 Martie 1907.

Direcțiunea institutului „PATRIA“, cassă de economii, soc. pe acții.

(2—2.)

Vând din mână liberă o Vilă

dela băile din Borszék, constătătoare din 6 odăi, 2 bucătării și 2 cămări, un parc frumos.

Deak Ignácz,
conducător la cărțile funduare Sárkány com. Fagăraș.

(106,2—5.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. *Descrisă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa.** — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

La prea Înalta poruncă a Maiest. Sale Apost. c. și reg.

A XXVI. LOTERIE de Stat c. și r.

pentru scopuri de binefaceri militare

Loteria acésta unică în Austria legal concesionată conține **18.390 câștiguri în bani gata** în suma totală de **513.580 Cor.**

Câștigul principal 200.000 coróne bani gata.

Tragerea urméză irevocabil in 14 Maiu 1908. Un los costă 4 corone.

Losuri se capătă la secțiile loteriilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie. Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpĕrători gratis.

Losurile se trimit franco.

Direcția c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

(110.1—10)

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel lifereazā prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat. fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș renumite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, cârciumarilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

Serviciu demn de încredere și conscienţios

Apă minerala și apă vindecătoare

în sticle de 1/1 și 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă. rinichi și bășică.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser Versandt in Buziasfürdő.

Adresa telegramelor: MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ. Inter. Telef. 18.

Se caută representanți locali abili.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețǎ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Couverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, *INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.*

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndĕrĕpt în curte. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fileri se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Aviz!

Am onoarea a aduce la cunoștința P. T. Public, cu deosebire **Domnilor ofițeri din garnisoana Brașovului și împrejurime** că la Etablismentul meu pentru confecționarea de uniforme se lucrează și de aici înainte fără nici o schimbare.

Un deposit bogat asortat

mă pune în stare a corăspunde la ori și care cerere, mă rog ca și pe viitor a mă onora cu comande.

Cu toată stima

Demeter Platoș,
Strada Mihael Weiss Nr. 3.

(95,3—3.)